

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 46. An sit licitum sequi sententiam, quæ probabiliter tantùm est probabilis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

den. in 2. crisi d. 4. c. 7., quia necessitas gravissima quodammodo auget probabilitatem, facit enim, ut omissione operationis sit moraliter impossibilis, ergo pro eo casu opinio sit sufficienter probabilis in ordine ad tollendum dubium practicum.

367

§. II. Non est licitum sequi opinionem dubiè probabilem, ita *S. Th. Med. Carden.* in 1. crisi d. 58. c. 3. dicens esse certissimum. Ratio est, quia qui dubitat de probabilitate opinionis, versatur in dubio pratico, & consequenter dubitat, an licitum sit ex illa opinione operari, ergo si operetur cum illo dubio, formaliter peccat, cum se exponat periculo formaliter peccandi: deinde, ut quis dubitans licite operetur, debet prudenter deponere dubium, & tum si bi formare conscientiam, non potest autem prudenter deponere dubium, nisi propter motivum saltem probabile, quod hic non habet, cum dubitet, an sit probabile necne, ergo.

Ex his constat Camargum l. 2. controv. 2. male inferre, ex hoc, quod damnetur praxis opinionis tenuiter tantum probabilis, etiam damnari praxis opinionis certò probabilis, Nam patet disparitas ei dictis. Rectè tamen dicit à n. 51. opinionem, de qua dubitatur, an sit damnata, non esse tutam in praxi, quia quamvis sit in anteriore possessione non damnationis, ideoque non possit absolute dici damnata, tamen nunc est dubiæ probabilitatis, & dubium est, an non sit perniciosa in praxi, ergo illicite ad praxin deducitur.

368

Q. 46. *An licitum sit sequi sententiam, qua probabiliter tantum est probabilis. R.* Negant Teril. in Reg. q. 23. n. 23. Lumb. & Filg. apud Carden. in 2. crisi d. 4. c. 2. & alii, quia talis opinio videtur esse tantum tenuiter vel dubiè probabilis. È contrà affirmant Tambur. in Decal. l. 1. c. 3. §. 3.

n. 8. *Illiſ. Banholtz. Ars d. T. 2. p. 2. tr. 1. c. 2. 4.*
 5., quia dicere esse probabiliter probabilem idem
 est ac dicere, quod omnibus expensis possit pruden-
 ter judicari pro ea esse gravem rationem, & conse-
 quenter, quod pro ejus veritate sit grave motivum,
 adeoque vix discriminē erit inter opinionem certō
 & probabiliter tantūm probabilem: v.g. si homo
 ignarus consulat doctum Theologum, quod hic re-
 solvet, erit illi tantūm probabiliter probabile, cūm
 ipsemet non capiat fundamenta, & tamen inquiuat,
 recte format sibi conscientiam secundūm respon-
 sum illius Theologi: idem dicunt de opinionibus,
 quæ probabiliter tantūm inferuntur ex aliis certō
 probabilibus: Rationem à priori dant, quia ubi op-
 opinio est probabiliter probabilis, æquè potest forma-
 ri dictamen ultimum certum, atq[ue] ubi est certō
 probabilis, potest enim dubium prudenter deponi
 propter rationem probabilem, sicque judicare poter-
 ro probabile esse, quod opinio illa sit probabilis, ergo
 non amplius dubitabo de probabilitate illius op-
 nionis, dubium enim est suspensio omnis assensus,
 ego autem hīc habebo assensum: unde etiam mo-
 nent hīc bene distinguendum esse inter formidinem
 & inter dubitationem, quamvis enim opinio pro-
 babilis habeat adjunctam formidinem, non ideo est
 dubitatio, cūm adsit assensus: addunt rationem à
 posteriori, quia si teneremur semper examinare, an
 opiniones directas, quas sequimur, essent certō pro-
 bables, induceremur in infinitos scrupulos. Hæc
 sententia est probabilis, in quæstione tamen de no-
 mine malo absolutè dicere opinionem, secundūm
 quam formatur conscientia, debere esse certō pro-
 babilem, ne quis se periculo exponat formandi con-
 scientiam secundūm opinionem tenuiter vel dubi-
 tantūm probabilem.